

Я. В. Ганіткевич, П. Й. Пундій

Базилевич Іван Вікторович

БАЗИЛЄВИЧ Іван Вікторович (30. 10. 1899, с. Селець, нині Дубровиц. р-ну Рівнен. обл. – 11. 12. 1965, м. Провіденс, шт. Род-Айленд, США) – лікар-терапевт, діяч українського національного руху. Доктор медицини (1928), професор (1938). Член УВАН (1946), НТШ. Закін. Київський медичний інститут (1922). Працював н. с. на каф. внутр. хвороб (1922–27), яку очолював Т. Яновський, та на каф. терапії (1927–30); ст. асист. і заст. зав. клін. відділ. Інституту патології і гігієни праці (Київ); доцент Київ. інституту вдосконалення лікарів (1931–34). Під час сфабрик. ГПУ справи «СВУ» 1930 був заарешт., згодом звільн., але від роботи в Інституті його усунули. Від 1934 – науковий співробітник Інституту клін. фізіології та від 1936 – завідувач відділу Інституту експерим. медицини АН УРСР. 1928–34 – консультант-терапевт Київ. психіатр. лікарні. Видав українською мовою першу в Україні та й у світ. медицині монографію з клін. ензимології «Нарис клінічної ферментології» (К., 1936). Від 1937 працював у створеній О. Богомольцем групі з вивчення процесів старіння, проводив спостереження над довгожителами Абхазії. Започаткував розвиток укр. геронтології. Наприкінці 1938 за підтримки О. Богомольця та М. Стражеска був обраний професор кафедри шпитал. терапії 2-го Київ. мед. інституту, де створив центр геронтол. досліджень. У роки фашист. окупації працював практ. лікарем, читав курс внутр. хвороб у мед. інституті. У вересні 1943 емігрував. Працював лікарем-терапевтом у Тюрінгії (Німеччина). Від 1949 – у США. Був чл. Амер. геронтол. товариства (1958). Наукові дослідження у галузі біохімії, фіз. хімії та клін. фізіології, вивчав процеси старіння та втоми.

Основні праці

Поверхностное натяжение мочи и его клиническое значение: Эксперим.-клин. исслед. из факультет. терапевт. клиники Ф. Г. Яновского и лаб. патол. физиологии. К., 1928; Недокрів'я. К., 1937; Синдром нормальной старости // Старость. К., 1939; Спостереження таборового лікаря // Сучасне і минуле. НТШ. Мюнхен. 1949. Ч. 1–2; В. В. Радзимовська // Свобода. 1954. Ч. 55; Теофіл Яновський (1860– 1928) // ЛВ. 1955. Ч. 2(4); The medical aspects of natural old age // Introduction to clinical gerontology. Munich, 1959; Міокардіальний інфаркт: Істор. огляд // ЛВ. 1961. Ч. 21; Біологічний процес старіння // Там само. 1968. Ч. 69.

Рекомендована література

1. H. Schultz. Professor Ivan V. Basilevich. Thirty five years Activity as Physician // Rev. of Eastern. Med. Sciens. 1957. № 5/6;
2. Розгін І. Проф. д-р Іван Базилевич // ЛВ. 1964. № 2(33); Ганіткевич Я. В. Іван Базилевич – український клінічний фізіолог, терапевт-геронтолог: До 100-річчя від дня народж. // ФЖ. 2000. Т. 46, № 4;
3. Його ж. Українські лікарі-вчені першої половини 20 століття та їхні наукові школи. Л., 2002;
4. Пундій.

Бібліографічний опис:

Базилевич Іван Вікторович / Я. В. Ганіткевич, П. Й. Пундій // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2003. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-38861>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).